

B. h. II 338.
f. 65, 27.

X 1863069

De
**MAJESTATE
JURIBUSQVE
BARBÆ,**

II h
198

Different in publico

PRÆSES

**GEORGIUS CASPAR
KIRCHMAJERUS,**

Orator. P. P. Academiæq; Senior,

Et RESPONDENS,

CASPAR DANIEL MORHOFIUS,

Kilon. Holsatus,

Die 19. Martii, in Audit. Majori,

WITTENBERGÆ,

Anno cI9 Icc XCVIII.

17.

VVITTENBERGAE,
Typis CHRISTIANI SCHRÖDTERI, ACAD. TYP.

17

B. C. D.
Prodromus.

E BARBÆ natura, causis, varietate, accidentibus, affinibus, & aliis similibus, post natos homines, huc usque nemo meritus videtur magis aut prolixius, Philosopho Bononensi acque Medico-Doctore, MARCO ANTONIO ULMO, PATAVINO, in Barbæ humanae Physiologia ; tribus sectionibus, volume majori publicato dudum, in Italia ; & contra Scaligerianam barbæ έξαδένωσιν, insigni operi, vindiciis præmissis. Majestatem Barbæ rideant fortasse, qui vel ipsi sunt osores barbæ, vel humaniores aversantur literas. Ac utinam non esset, cur in præsens jure vapularet aquila ingeniorum, J. Cæsar Scaliger ad Aristotelem, de Plantis commentatus, lib. 2. Excrementa nullum habent finem ipsa, nisi humoris attractionem ; ut pili quidam : qui non alia de causa sunt, nisi, ut ne sint. Pili mystacei crescunt, ut tondeantur. Facti sunt à Natura, non, ut aliquid facerent, sed ut aliquid fierent. Idemque lib. I. c. 3. f. 57. Edit. Genev. An. 1566. audaciis : Pili in homine nulli necessarii : quidam vero adeò sunt inutiles, ut etiam impediant usum vitae : cuiusmodi sunt ii, quos in superiore labro *Mystaces* Græci vocant. Nam quod ait Galenus, ad tegendam, homini datos

à Natura, tollit ejus prudentiam, simulq; elevat eorum fidem, que de ipsa prædicabat. --- Ceterum pertinacia bujus ineptia in cadaveribus apparet, quibus pilos crescere, manifestum est; cùm tamen illorum nullus sit futurus usus. Hæc cum injuria Creatoris & Naturæ, Scaliger. Pro tegumento pariter ac ornamento, pilos concreavit Deus; masculis, pro testimonio virilitatis, pluribus pro gravitate, Barbam, addidit Natura. Decus & jucunditatem sacer ipse Spiritus, in barba *Aharonis*, balsamo à capite, in barbam defluente, ponit; Psal. 133, 2. Barba, non in angulum aut circuitum radendæ curam Sacerdotibus mandavit olim Deus; Levit. 21, 5. Nasorum voto qui attinebantur, neque capillum tondere, neque barbam debuerunt. Hoc ad stricti vinculo & Simson, Samuel, & plures alii, divinis cultibus peculiariter consecrabantur. Græci Romaniq; capillorum & lanuginis primitias idolis suis, aut fluminibus sacabant. Hinc Poëta:

Ille genas Phæbo, crinem is pascebat Faccho.

Veterum Imperatorum aliis *Abenobarbi*, ut *Domitianus*, aliasque *Barbarossa*, velut *Fridericus I.* & *Dux gloriösus Eberardus Würtenbergicus*, *Barbatus*, (re de pluribus dicimus,) nomina non deprecati sunt. Barbam estimavit adeò *Caligula*, ut mallet auream, ac inauraret; testimonio *Suetonii*. Quid obstat, ut conciliemus Barbæ majestatem? & illius jura, apud gentes varias, plerasque sanè, usitata ex antiquitate eruamus, σὺν Θεῷ feliciter!

CAPUT I. De BARBA, ratione Nominis ac Rei.

§. I. Barba Virum quidem arguit, additq; illi gravitatem, neque tamen nomen Barbæ, ut commemorat *Becmannus*, ἀ βαρύς, βαρύ, per αιαδίωλων, deduci debet. Esto, verè

verè scripserit *Lactantius*, de Dei Opificio, extr. c. 7. Jam
barba ratio, incredibile est, quantum conferat, vel ad digne-
scendam corporum maturitatem, vel ad differentiam sexus,
vel ad decorum Virilitatis ac roboris; ut videatur, omnino non
constatura fuisse totius corporis ratio, si quicquam aliter ef-
fectum esset. Non hinc ideo conficitur, à gravitate di-
ctam barbam: sicuti nec *barbarus* à barba, juxta etymo-
logiam barbaram *Perotti* derivatur. Neque minus est ridi-
cula origo barbæ, quam in Lexico *Martinius Mattbias* pro-
bat à *mērās* & *mōas*, quasi genæ germen, herba. Hac nimi-
rum ratione, post tot literas abjectas, *parpa* demū prodeat.
Vox Celtica se ipsam, per tot prodit linguas, & synonyma:
Bar / *Baar* / *Bare* / *par* / *paar* / *Bart* / *Barte* / *Borte* /
&c. rem & scriptionem arguunt distinctam. *Bar* vel ab-
solutè ac seorsum, vel ut terminatio, in compositione scri-
bitur. Priori modo vox Germanis antiquissimis (1) *Baro-*
nem denotat. Èò *Speidel. Webnerus*, omniumque nomi-
nandus princeps *Strykius* Dissert. de jur. *Baronum* consu-
latur. (2) Per productorem tonum *Bar* / quasi *Baar*/
denudatum, & *intectum*, quod est in aperto, indicat. Quo
sensu dicimus, *Barfuß* wandeln / *Barhaupt* gehen. *Baar-*
frost audit, wenn im Winter das Land / bey hartem Frost/
vom Schnee entblößset ist. *Schottel. de Germania* antiq.
jurib. c. 3. n. 3. Posteriori ratione, terminationem indi-
cat adjectivorum aliquot; in *zinsbar* / *dienstbar* / *achtbar* /
ehrbar / &c. *Baar* alioquin *feretrum*, *sandapilam*, eine
Todtenbaa innuit. Hinc *Baar-Recht/jus feretri*, & cru-
entationis. Quo de ritu veterum videndus iterum *Schot-*
telius laudato loco, p. 64. n. 4. 8. & seqq. *Bare fluctus*,
undabundus aquæ motus, eine Wasser-Woge/ Welle/ est;
cum geminato quoque a a. conf. *Schottel.* in opere Ling.
Germ. I. 5. tract. 5. p. 1251. *Par* seu *paar* / à Latin. pari ; ut

typ

A 3

ein

ein paar Handschuhe/ Pistolen/ &c. item zu paaren treiben.
Bart *barba*, Bart *minor* est securis, Bord / ora, margo,
Borte/fimbria. Tot ambiguitatibus vox una, scripta di-
versimodè, obnoxia. Qui volunt, porrò viderint, an no-
men *Celeicum* à matre primigenia *Ebraea* oriatur? à compo-
sit is vocabulis. בָּרְבָּה; ut per inversionem literæ unius,
barba patris filius, seu *genitura*, propter sexum masculi-
num, audiat? Homonymie etiam annumerati debet, qua-
tenus *Latina* & *Germanica* vox varia significat; jam homi-
nem barbatum, aut à barba, uti *Bartium*, *Medio-barbam*
(*Mezzobarba*) jam secundariò in brutis, *birco*, *caprea*, pi-
fœ, jam per similitud. in plant. τεταρτόνων, *Bockbart*; bar-
ba *Jovis* ap. *Plin.* est arbor tonsilis hortorum. *Barth*
qvoqve loci nomen, ut in *Pomerania*. Barba fluv. *Bri-*
tannie, in *Sigeberti* nominatur *Chron.* *Cometa* genus quod-
dam etiam à *barbæ* specie, barbatum dicitur impropriè. Sy-
nonyma sunt, *Italor.* atque *Hispan.* *Barba*, *Galler.* *barbe*, *An-*
glor. *beard*, *Polonor.* *Broda*, per metath. *borda*, uti *Brada*,
Dalmatis, *Belgicæ* *Baert* / *Hebr.* יְפִי à יְפִי senuit.

§. II. Quid bárba sit in homine, res notior, quam
ut exponi debeat. Qui volet, consulat secundum
tertiumq; cap. *Ulmī*; ubi per nonexistentem faciei pilum,
mox per pilorum sylvam, copiam & multitudinem inex-
istentem faciei, sed incongruè, depingit. Quidni enim
potiùs successiva pars virilis faciei, ori, mento, genis, per
potentiam masculam, concessa ornamenti, gravitatis &
experimenti gratiâ, à Creatore, describatur? Partem in-
tegrantem corporis virilis atque faciei, sed per fluxum suc-
cedentium pilorum esse, presupponimus; cùm id accu-
ratiores Physici ac Medici demonstrent. Valeant cum
Aristotele Interpretes, qui barbam, semen, ungues, pilos,
inter excrementa numerant, non sine Dei & Naturæ ali-
qua

qua injuria. Efficiens formatrix sapientia divina ac Naturæ barbæ est: facultas promovens à mascula virtute testium, afferitur latissimè ab *Umo*. Unde ex Autoris mente, prior barbæ finis *Physicus* vocatur, ut generatricis facultatis masculæ indicium, in facie assertum staret: ut sic barba positâ, pœnatur (nisi positum Naturæ sit impedimentum) mascula facultas generatrix; & sublatâ, vel negatâ, etiam negetur barba. Vid. ipse c. 2. sect. 3. Multos quidem alios Bononiensis Medicus, ex sententia *Galeni*, *Ciceronis*, *Augustini*, *Theodoreti* fines operosiū examinat; quos consultò omittimus, acquiescentes principalibus adductis: unde pulchritudo, dignitas, ornatus, veneratio, (de quibus c. 3. sect. 3, idem egit,) oriuntur.

§. III. Barbæ differentias à tempore, & genere pilorum, à vicinia partium faciei, oris, menti, genarumq;, & colorum petere varietate licet. Ratione temporis, secundum generatim ex *Philoni* libro, de naturæ opific, *Solenem* sic definivisse:

*Annis ter septem primā lanugine malas
Vestiet etatis robore conspicuas.*

Septenniis nimirum, vita spacia rectissimè partitus *Solom.* est. Inchoamentum barbæ dicitur lanugo; utq;ve Adolescens ipse vesticeps. Quibusdam citius, nonnullis tardius c. rumpit barbæ pilus, & postgenitus vocatur, dum contradistinguitur congenito. Temperamenta variant, subiecta pariter. Intuitu figuræ partiumq; faciei, barba circa genas, *Umo areata* alia, ab area sic dicta sect. 1. cap. XI. extensa alia in latum, inde *mystax*; (*Knebelbart* /) promissa & prolixa alia, in longitudinem, jam simul latitudinem. Hinc *rectibarbes*, *crispibarbes*, *longibarbes*, *brevisbarbes*, ipsi audiunt; citato supra loco. Barba nigra, alba, flava, rubra, pro colore temperamentoq; varia, & varium

rium de talibus judicium, à Physicis ac Medicis, versatis maxime in Physiognomia, exspectandum. Consul. eò lllm. Sect. 3. c. 6. & 7. Pompeji item, nostri olim, Physiognom.

CAP. II.

DE MAJESTATE BARBÆ.

§. I. MAJESTATEM asserturi BARBÆ, solâ quidem nominis acceptione variâ, elogium possemus sustinere; dum non sublimibus Personis, rebus, actionibusq; tantum, sed quibusdam etiam circumstantiis locorum carmini item, ac orationi vindicatur. Ut enim à magno maius, sic à magnitudine Majestas, Cicerone teste, dicta, dignitatem, decus, amplitudinemq; notat. Eminenter Deo competit, & Vicariis illius in his terris, Potestatibus supremis, Admiratur Dei gloriam ac Majestatem Moses, Exod. 3, 4. & 40. David, Psal. 18, 29. seqq. & alibi. Ezechiel, Daniel, non uno loco. Est enim Majestas, quæ cum veneratione colitur, auctoritas. Sic apud Justinianum proœm. Instit. ac pluries Majestas dicitur Imperatoria. Scriptoribus vetustis Christianis quandoque etiam divinitatem ipsam denotavit. Exempla vid. ap. Barth. X. Adversar. 5. ex Prudent. & Radulph. Ard. De Imperio prædicatur ap. Curt. 8, 5. Horat. 4. Od. 15. Majestatem veteres, ut deam coluerunt, &, Gyraldi testimonio, Majestatem quoque salutarunt. De origine Majestatis, (quam honoris deam reverentiaq; filiam vocabant,) vide fabulam elegantissimam Ovidii, Fastor. V. sub init. Auctoritatem Numinis designat l. 32. §. 4. ff. de recept. arbitr. & Principis, vel Pop. Kom. & supr. Magistr. l. 7. §. 1. ff. de captiv. l. pen. ff. de just. & jur. l. 9. ff. de jurisd. omn. jud. l. 23. ff. de injur. Hinc reus, aut damnatus Majestatis audit. Communiter jam propriâ, jam & impropriâ significatione gaudet. Majestatem sacerdotio, ac faciali Tacit.

Tacitus, Annal. 3, 64. &c. adscribit. *Martiali*, nominis Majestas magnitudinem ac dignitatem signat. Majestatem manui, de *Alcibiad.* gloriatus *Persius* attribuit; Sat. 4. Majestatem loco i. e. religiosam venerationem *Livius* ac *Seneca*; quemadmodum *Orationi Majestatem*, *Cicero* & *Quintilianus*, sublimitatem gravitatemq; indicantes, vindicant. *Arnobius* l. 4. & *Lactantius*, auditor ejus, l. 2. de Orig. err. c. 6. simulacris pulchrioribus, per idololatriam tribui fatetur Majestatem à gentilibus; & illis, qui religiosè ista hodieque venerantur.

§. II. *Barba Majestatem* paradigmata loqvuntur & emblemata. *Barbatus* semper figuratur *Jupiter* paganis. Inde *Tullius* de nat. Deor. I. *Isto modo dicere licebit, Jovem semper barbatum.* Quanquam in *Octavio Minut.* *Felix* non barbatum modò, sed imberbem quoque *Jovem*, cultum memorat. Idemmet, *Æsculapium* benè barbatum adorari solitum fuisse, scribit. Apud *Titorenses* simulacrum *Æsculapii* marmoreum, cum barba hirta pingebatur, testimonio *Pausanie* in *Phocic.* *Dionysius* junior Tyrannus, facinus indignum statuens, prognatum ab *Apolline*, simillimo impuberi, h.e. lævi & glabro, barbatum ita fingi, suâ spoliavit *barbâ* *Æsculapium amplissimâ*, boni ponderis, & densitatis Philosophiae. Sic contra gentes lib. 6. loquitur *Arnobius*. Philosophi nimirum olim *Stoici* & *Cynici*, prælongo pallio, austero vultu, colore pallido, sylvestri barbâ, his se vulgo jactitare s'everant insignibus; ut *Parisi* ei quondam omnibus conspicui. *Herodes Atticus* barbatum istiusmodi interrogans, cùm stipem peteret, quis esset hominum? severo vultu similiq; objurganti, à Philosopho audivit tali: *Et mirari se, cur, quod videret, quereret?* *Video*, *Herodes* ait, *pallium & barbam*; *Philosophum non video*. Vid. *Gell. 13. N. Att. 8.* *Lucianum* itidem in *Icaro Menippo*.

B

Ne

Ne ad plures divertamus, jam sufficiat *Fortuna*; quæ non
Fortis tantum & *Virilis*, sed *Barbata* etiam appellabatur.
Loca multa hanc in rem adduxit *Barnab. Brisson.* I. form.
p. 51. seqq. edit. Mog. 1649. De Civ. Dei l. 4. c. II. & l. 6. c. I.
Augustin. plura de *Fortuna* retulit *barbata*.

Barbatos gravitate Senes & Majestate verendos
Quam venerabile erat, cum priscum cerneret avum!
Inde *Juvenalis Satyrâ* 13. v. 54.

Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,
Si juvenis vetulo non assurrexerat, & si
Barbato cuicunq; puer.

§. III. Romanorum vetustissimi intonsi barbam capillitumque erant. Hnc intonsos avos nominat *Tibullus* 2. eleg. I. Post, cum coepissent radi, aut planè barbam posserent, aut partem aliquam servarent & submitterent, hos delicatulos vocavit *Barbulas* facete *Cicero*, & juvenes barbulos; *Orat. pro Cælio*, & i. ad *Attic. ep. 14*. Memorabilis in *Liv.* occurrit locus, *Hist. lib. 5. c. 41.* de Gallis Romanum invadentibus, qui venerabundi intuebantur Viros, in edicium vestibulis sedentes, prater ornatum habitumq; humano augustiorem, majestate etiam, quam vultus gravitasq; oris praese ferebat, simillimos diis. Ad eos velut simulacra versi cum starent, *M. Papirius*, unus ex his, dicitur *Gallo*, barbam suam, ut tum omnibus promissa erat, permulcenti, scipione eburneo, in caput intusso, iram mouisse: atque ab eo initium cedis ortum, ceteros in sedibus suis trucidatos. A temporibus Augusti, & jam supra, cum luxuries, & mollities effeminatio viriles corrupisset animos, in delicateoris lexus gratiam injecta manus capillatio & sylvosæ barbae; ut, non nisi lucis causa, ornamentum aleretur naturale. Serius, citius ponebant; sed plerumque

rumque sub XXI. annum. *Macrobius* in *Somn.* Scip. ter-
septenarium reqviri ait, ad radendam barbam, numerum.
Atqve sic *Neronem* posuisse, colligas ex *Fastis*. *Caligula*
vicesimo ætatis anno posuit, malitiâ supplente, ab illicitis
amoribus *Druſillæ* suæ. *Octavianus Cæsar* anno demum XXV.
Dionis testimonio, Res mira. Aliarum gentium mortales
barbam capillumq; indignationis loco, posuere: *Romanis*
placuit contrarium. *Augusto* certè barbam capillumq; sum-
misit, cùm *Varianæ* cladis accepisset nuntium; *Tranquillo*, in
eiusdem vita, observante. Id decentius in luctu tanto illis vi-
sum, quanto alienius à *Romanorum* fuit ritibus tūm, barbam
alere. De *Germanorū* moribus hæc *Tacitus* notavit: *Aliis Ger-*
manorum populis usitatum, rara & privatâ cujusq; auden-
tiâ, apud *Cattos* in consensum vertit, ut primū adoleverint,
crinem barbamq; submittere; nec, nisi hoste cæso, exuere vo-
tivum obligatumq; virtutioris habitum. De *Saxonum* an-
tiqvâ gente, ad eundem ferè modum *Paul. V Varnefridus*,
l. 3. de *Longob. gestis*, c. 7. scribit: *Saxonum sex millia*, qui
bello superfuerant, se devoverunt, neque barbam, nec capil-
los incisuros; nisi se de *Suevis* hostibus ulciscerentur. Quem
morem etiam *Civilis* observavit *Batavus*, cùm barbaro se
exsolvisset voto (*Taciti* hæc verba sunt, *Hist. 4, 61.*) post
cœpta demum adversus *Romanos* arma, propexum rut-
latumqve crinem, patratâ legionum cæde, deponens. Vide,
qvanta barba dignitas! ut inter vota esset. Barbam quo-
que Deo consecrabant Monachi effecti; vid. vitam S. *Wil-*
helmi *Ducis*, c. 23. edit. *Mabillonii*. Hypothecare barbam,
formula *Antistitis* est *Tyrii*. Opposuisse barbam pignori
Taubmannus dicitur, spe lucri stimulatus, lusitans cum
Magno Principe, Poëta.

§. IV. Nondum à *Romanis* discedemus planè; licet,
propter argumenti puritatem, pauca de *Germanis* & *He-*

brais breviter interserantur. Noti *Hebraorum Nazirai*, quorum Princeps *Simson* maximè, devotus ritui, ab utero materno; ne de *Samuele* quid adjiciamus. Quanta barbæ, quanta capillitii religio! ut per *κανογηλίαν* affectarent alii nonnulli. *Lucianus* autor est, in *dea Syria*, sub fin. in *Civitate Syriae*, *Hierapoli*, ac *Edeſſe*, barbas consecrasse suas juvenes, nec non capillos aliquorum consecratos à nativitate; postea resectos in templo, & in vasculo depositos, pro anathemate. Hæc de se ipso pariter vult intellectum *Lucianus*. *Julianus* Imp. Πέρων dictus est κατ' ἔξοχην, & hinc effigies illius prolixissimam promittit barbam. *Theomistius*, *Orat. X.* Primis adhuc annis pessimus non planè *Nero Cæsar*, barbam primo positurus, condidit in auream pyxidem, pretiosissimis ornatam margaritis consecratos *Jovi*. *Suetonio* in vita ejus referente c.12. Mutavit ab hæc ceremoniâ Imperator *Hadrianus*, *Xiphilino* adnotante, primus; qui promissâ semper barbâ fuit, ut vulnera in facie contegeret. Consentit *Spartianus*. Apud *Martiam* quidam, ex religione voti, lanuginem comamq; primam

Pegaseo posuit arma sacrata Deo.

De sacrificio capitis, immunis à novacula, *Tertullianus* consulatur in *Anima*, & de Natali die, *Censorinus*. Liqvet inde, quanta barbæ dignitas religioq; ab his fuerit tributa; ut inter sacrificia & anathemata numeraretur. Testimonio *Capitolini* c.7. in vit. Imperator *Verus*, ad arbitrium amicæ, barbam posuit; quod datum ei vitio à *Syris* est. *Verus* hic decorus corpore, gemmatus vultu, (*cultu* malunt legere alii,) demissâ aliâs procerus barbâ, tantam capillorum flaventium habuisse curam dicitur *Capitolino*, cap. extr. ut ramenta auricapiti adspiceret. De Imperatore *Commodo Lampridius* non dissimilia recenset c.17.
capillo

capillo semper fucato, & ramentis auro illuminato fuit,
barbam denique adurens.

§.V. *Constantinopolitani C^aſares an fuerint barbati?*
quæritur. *Heraclium Cedrenus* memorat, priusquam Imperatoriam dignitatem adipisceretur, barbam latam & promissam nutriisse, (quod & nummi ejus docent,) sed Imperatorem factum, comam pariter ac barbam totondisse, quomodo Imperatores solent; κατὰ τὸ γένοιο τῷ Βασιλικῷ χήραι. Hæc ad annum primum Heracli Cedrenus. Et sanè ante eum, barbam in Imperatoribus apparuisse rasam, fidem nummi faciunt, & *Alexandrini* autor Chronici. Verùm ab Heracli temporibus in more fuerat tamen *Gracis*, quam aliis plerisque nationibus (ut *Tyrius Antistes* l. II. c. II. tradit,) barbas tantâ curâ & solicitudine nutritre, proque; summo probro, & majori reputare ignominiam, quæ unquam irrogari possit, si vel pilus unicus, quo cunque casu, homini de barba cum injuria detraheretur. Subjicit deinde: *Gracos eā barbam diligentia conservasse*, ut hinc tanquam argumentum Viri, vultūs gloriam, præcipuamque auctoritatem metirentur. Consonat Nicetanus in *Isaac* l. I. n. 10. Pertinet exemplum hūc *Davidicæ Legationis* è 2. *Sam.* 10, 3. seqq. cùm ad *Hanonem*, *Ammōnitarum Regem*, Oratores mitteret Rex *David*, indignissimè id facti tulit, quod barbam ex dimidio Legatis adimi jussisset *Hanon*. Barbae rasio, præcipua apud *Francos* habita injuria; per gesta *Dagoberti Regis*, c. 6, 35. & *Reginon.* ad Ann. 546. Per barbam & capillos trahere, *Longobardorum* LL. tit. 6. §. 4. & 2. *Feudal.* 27. injuriæ majoris habebatur species. Invito barbam contrectare, ignominia non modicæ annumeratum est. Vid. du *Fresne* in *Glossar.* Tom. I. ad h. v. *Baldwinus IV. Comes Flandriæ*, HONESTA BARBA, nomine velut proprio appellabatur der Ehren-

Bart/ in Roberti Regis chartâ, Anno 1023. ut Fridericus I. Barbarossa, per contemtum primò dictus est ab Italîs, der Roth-Bart.

§. VI. Majores nostri veteres, ab Imperatoribus, ad mediocris usqve dignitatis Viros, ære, nummis, marmore conspicuos, & imaginibus spectabiles accepimus prolixis figuratos barbis: qvod in facie virili nil venerabilius existeret, quām hoc pulcherrimum virilitatis argumentum. Qui profectò gentium consensu stabilitus mos ostendit facile, non minimum conciliare decus Viro barbam, ornamentum Dei & Naturæ ordine concessum. Barbam igitur, qui Viri sumus, aut videri volumus, non ~~γυναικειότητα~~, ad minimum effœminati, tueamur. Incidit jam non intempestivè una atqve altera historia; Russorum prima, altera Legati Svecici. Æstate Anno 1660. Orator Moschicus, ingenti barbâ Vir ac asperi sermonis, ap. Principem teneriorem, (qvem gestaverat in ulnis conjux Magni Comitis de la Gardie,) admissionem petens, averrationi fuit; sic, ut efferendus Aulâ esset Carolus. De Legato Svecico historia (Rholamo, nisi omnis fallor?) ad Portam millo Turcicam, hæc seq. Imberbem adeò miratus est Turcarum Dominus, ut qværeret, an destitueretur Regnum Svecie majori prædito auctoritate? Respondisse dicitur Orator, ad ingenium Poetæ:

Si prolixa facit Sapientem barba; quid obstat,
Barbatus possit quin caper esse Plato?

Canescant alii mento, nos mente; capillus
Non, animus faciat nobilitate Viros.

Apud barbaros hos barba rasa servitutis symbolon. Testis est de Ricaut in Hist. Turc. part. 3. statûs Ottomannici, c. 7. de Jannizariis, f. 136. Sie rasiren den Bart ganz weg / bisz auß den Knebel; und dieses ist durchgehends in der Türcken ein

ein Zeichen der Dienstbarkeit. Dahero auch alle Pagen/
Gärtner/Beltagis und Officirer des Serrails so wol als derer
grossen Herren ihre / geschoren sind ; wordurch Sie erkandt
werden/ daß sie einem Herrn unterworffen sind. So bald
sie aber nicht mehr zu Felde gehen dürfen/oder einiche Charge
überkommen haben/ lassen sie den Bart / zum Zeichen erhalten
tener Freyheit/ wachsen.

§. VII. Est superioris Potestatis pariter & libertatis
signum, à summissioni barba, per Turcarum late patentissi-
mum Imperium. Disertè Dn. de Thevenot in Itiner. O-
rient. l. i. c. 18. Der Bostangi Bachi (summus hortulanor.
omnium Praefectus,) hat seine Wohnung zu Constantinop.
im Serrail, und träget allezeit einen langen Bart ; solchen
darff niemand tragen/ als der Groß-Türck und Er ; gestalt
denn die andern alle ein glattes Kinn / zum Zeichen ihrer
Dienstbarkeit/ haben. Hadrianus contra nullum, nisi ple-
nâ barba, habuit Tribunum in exercitu. Pontifex ipse
Maximus Urbanus VIII. p̄aregnw̄yv Helvetio, & quidem
Barbarossa, homini non magnæ alioqui dignitatis, pluri-
mum honoris, proprie barbæ nimia excessum, licet ex er-
rore, tribuit. P. Schottus recitat historiam , narratam sibi
ab aut̄om̄ P. Athanasio Kirchero, lib.3 in Natur. mirabilib.
c. 23. p.m. 518. hoc sensu : Urbano VIII. Summo Pontif. vir
quidam, Helvetus natione, Romana peregrinatione suscep̄a,
post loca sancta pie ac religiosè visitata, ab Helvetorum Pon-
tificie custodia deputatorum summo Praefecto obtinuit, ut ad
osculum pedis & benedictionem Pontificiam admitteretur.
Is tam longam ac latam rufi coloris barbam gestabat, ut to-
tum pectus ad genua usq; tegeret; adeò ut Pontifex, dum eum
in genua pro volutum humanissime alloqueretur, & patriam
patrīq; statum exquireret, Paternitatis titulo, quo Mona-
chos Itali compellant, uteretur ; existimabat enim primo a-
spectu

spectu non barbam, sed Monachorum scapulare à collo ad genua defluere, ut ipse met postea, errorem suum agnoscens, est fassus. Auctoritatis gratiâ Fortuna singitur barbata, teste Augustino, lib. 6. de C. D. c. i. à gentilibus; barbatus ipse Jupiter repræsentatur à Gyrald. in Syntagm. Deor. Galli Romam expugnantes, in vestibulis eadum sedentes Viros, (verba Liviana repeto, histor. l. 5. c. 41.) præter ornatum habitumq; humano augusto rem, MAJESTATE etiam, quam vultus gravitasq; oris præ se ferebat, simillimos diis arbitrati. Ad eos, velut simulacra, versi cùm starent, M. Papirius, unus ex his, dicitur Gallo, BARBAM SUAM, at tum omnibus promissa erat, permulcenti, scipione eburneo, in caput incusso, iram movisse.

CAPUT III. DE JURIBUS BARBÆ.

§. I. Jus h̄ic nobis illud denotat, quod fas est & legitimum, in ea gente, civitate, aut familia, in qua vel more publico, vel scripto, aut statuto, tale introductum est ac usitatum. Sic ius osculi, & blanditiarum jus, in vit. Claudi Cæsaris Sveton. c. 26. refert. Fallor? an blanditiarum jure fœminæ petaces & per blandimenta peculiari Dissert. vapularunt? Afficit hoc autem vel personam, rem, aut actionem. Quæ ad institutum nostrum spectant Jura Barbae, planè singularia haberi possunt, & trifariam spectari; ut Ecclesiastica, Civilia, & Oeconomica. Ad classes has, quæcunque in Antiquitatibus cum sacris, tūm profanis, de Barba curiosius vel scripta sunt, vel acta, referuntur jam à nobis. Quoniam autem magna inter capitulum vicinia & familiaritas, interq; ve barbam, solet intercedere, ut, quæ uni tantum tribuuntur, alteri non adver-

adversentur; s^æpius intelligenda consuetudinis, aut ceremoniæ communio de unâ parte æqvè, ac de altera.

§. II. Ad Chorum, Barbæ jura pertinent seqq.⁽¹⁾ privilegium *devotionis*, hominibus religiosis proprium, quales olim Nasiræi, & abstemii, qui *Arabicâ* radice deditum virtuti, Numinis devotum, ut ab *Ebreor.* נזֶר separatum, & intactum notant. Autor *Nasiræatus* ipse Deus, Hic Numer. 6, 3. & seqq. legibus præscriptis ordinem instituit *Nasiræorum*, antehac non usitatum in Rep. *Israëlitarum*, ut vacarent cultui divino expeditius. Hoc imitati animo non malo, Christiani, tempore inprimis persecutionis, barbam comamq; aluerunt. Collegia hinc orta sodalitiaq; ve, Etsi enim cum *Joh. Caramuele Disp.* 3. in Reg. 5.n, 147. *Benedict.* afferat *Hurtadus*, jam tūm *Josephi Patriarchæ* tempore obtinuisse illos, juxta varicinium *Jacobi*, Gen. 49, 26. res tamen aliter se habet, propter nomen personale נזיר, aliò accommodandum; ut in Dictionar. Persic. Latin. Lexicoq; Heptagl. *Edmundus* docuit *Castellus*, cum *Spanhem.* in Dub. *Evang.* 93. & *Leusden*, in Philolog. Ebr. mixto. Nasiræorum voto tres conceptis formulis prohibebantur res, (1) *Vinum & sicera*, & quicquid prodiit ex Vite: (2) *pollutio, à tactu mortui.* (3) *tonsura come, ac rafura barbae.* De postrem, nos hīc laboramus. Omnibus diebus separationis suæ, per votum, non transbit super caput ejus (inquit Dominus) novacula! Quod de toto prædicatur capite, non ad solum restringendum capillitum, sed & ad barbam extendendum est. Hoc voti vinculo adstrieti *Samson & Samuel* in V. in N. fœdere *Jobannes Baptista*, *Luc. I, 15.* priusquam nati erant. Qvalem enim comæ, talem barbæ curam observari voluit Jehova, *Levit. 19, 27.*

§. III. Privilegium *devotionis* peperit, jus (2) separationis; unde & αΦωεισμόι, seu κεχωεισμόι tales au-

C

die.

diebant separati, comæ simul symbolo, & barbae. Hi autem Nasiræi vel perpetui, qui & seculi, vel temporarii, qui dierum dicebantur. Illi separatum vitæ genus, quæ & vietum, & amictum (veluti *Johannes*) eligebant. Ad hanc formam, Monachorum & tot sodalium, inter Pontificios, Collegia & Ordines resingebantur; sed & moniales: quæ, dum Monasterium ingrediuntur, & castitatis nomine addicunt Christo scilicet & Mariæ cultum, in facello Virgin. suspendunt comam; testimonio *Hurtadi ap. Job. à Chocquier de Surles*, in Historiar. fac. cent. 2. c. 54. Iudei olim, ut separarentur à gentilium rasorum, potissimum Ægyptiorum, facie externâ, diserto Domini mandato non attondere per circuitum, cum barba, comam debuerunt. Immò Sacerdotib. omnibus, *Aaronis* filiis prohibebatur, *Levit.* 21, 5. radere caput ad calvium, & barbae angulum tondere. Hæc & alia recogitare eos oportebat, qui *κακογνήλιαι* vitio lababant; an quid ejusmodi expressè Deus jussit? Vid. eð J*Consultiss. Zieglerus de tonsura Clericor. & D. Georg. Frid. Meinbard. Dissert. de Nasirais.*

§. IV. Seqvitur (3) *jus unctionis*, apud veteres *Hebreos*, comæ pariter, & barbae Sacerdotibus tributum *Ex. 30. 24.* seqq. describitur, ex quibus debeat aromatum constare speciebus. Balsamum laudatur à *Davide*, *Psal. 133.* qvod de capite in barbam defluebat *Aaronis*. Suberat mysterium in fractione vasis, & effusione *νάργος πικρῆς πολυπλάγκης καὶ πολυπίμης*, super sacrosanctum caput Salvatoris, *Mattb. 26. 7.* *Marc. 14, 3.* Multa attulit distinctis libb. *Fortunatus Sacrae* cius de Eleochrysmat. ediditq; Romæ. Ad hanc ceremoniam religiosam provocavit *David*, *Psal. 23. 5.* *Ou sal best mein Haupt mit Oel.* *Sacronatus oleo, à Samuele Saul in Regem, I. Sam. 10, 1. & David, I. Sam. 16, 13.* Hunc quoq; ritum per *κακογνήλιαι* amulatur, quibus non est impera-

peratum, à *Jehovā*. Quisquis volet, eredat, aut miracula impugnet olei, demissi cœlitūs, quo ungi *Galliar.* Reges solent ab Archiepiscopo *Rhenensi*. De hâc ceremonia solenni plura memorat in Regni *Francie* Notit. *Limnaeus* lib. i. c. 12. de sacris *Francie* Ampullis, & lib. 2. c. 4. de *Coronat*, atque *Unction*. *Reg. Francie*.

S. V. Primitias & hominum, & fructuum, & animalium mundorum, jure aliquo præcipui, SS. Numen sibi olim consecrari voluit, & sacris operantibus ministris exhiberi redimive. Idem sibi, per *κανογηλίαν*, rapuit honoris, Dei simia & hinc (4) *Consecrationis* jus, à capillitio & barbi quoque fluxit. Sacerdotes antiquissimos *Ægyptios* rasissime totum corpus atque depilasse barbam quidem, sed non consecrasse, prodidit *Herodotus* 2. lib. quod ex *Diodorietiam* colligas Biblioth. Autor est *Pausanias* in *Corinthiac.* pueras virgines, cum iniissent matrimonium, primitias deabus suis consecrassae comæ, atque ante nuptias defonsam intulisse templo. Hæc de *Sicyonia* ac *Tbræzenæ* memorat puellis. *Delphos* miserant primitias *Athenienses*. Græci Romanq; superstitioni circa capillitium, & barbam maximè fuerunt. De ritu tonsuræ capillorum *Thesei* primorum, in ipsis vita, quædam memorat *Plutarchus*. Diem festum pariter *Athenis* agitabant, quo primitæ resecabantur crinum, & offerebantur Diis, ab his, qui tūm excesserunt ex ephebis. Inter Deos quoq; numerabant flumina, in primis capita illorum. Sic *Achilles*, ap. *Homerum*, *Cæsariem* absedit flavam, *Sperchiog;* consecravit, fluvio, *Iliad.* ψ. vers. 145, seqq. cum hecatomba sacra fanum & altare erigens. Ad quem locum eleganter scholiastes *Didymus*: Εἴρην, τοῖς δέχαιοις, μετὰ τὸ πρόσωπον τῆς νεότητος τὰς κόμας ἀποκείει τοῖς ποταμοῖς, & quæ seqvuntur. Tangit & *Theodoreetus* quæst. 28. in *Levit.* c. 19. Moris erat, inquiens, apud

Gentiles, in pueris extremitates capillorum non attendere, sed Cæsariem promitti, & post tempus aliquod Daemonibus offerre. Offerebant Phœbo quoque has primitias. Hinc Martialis lib. I. Epigram. 88.

Hos tibi, Phœbe, vovet totes à vertice crines
Encolpus Domini Centurionis amor.

Grata pudens meriti tulerit cum præmia pilii,
Quamprimum longas, Phœbe, recide comas.

In Dea Syria, circ. fin. Lucianus de Trazeniis retulit, adolescentes barbas consecrassæ; seqꝫ; juvenem fecisse idem, confiterur, cum inscriptione nominis, capillos in argenteo (aureo) reponentem vase.

§. VI. Juvenalia è Dione Cassio depingens Xiphilinus, in Neronis vita, festum ab Imperatore celebratum, sic descripsit: Celebravit festa generis alterius, quæ Juvenalia, (Græcus quoque Iosephus appellat;) ea, propter barbam ejus, quæ tūm primū rasa fuerat, facta sunt. Cujus pilos in sp̄baram auream conjectos, Jovi Capitolino consecravit. Festos etiam agitasse dies, propter pilos positos Avitum, in ipsius vita Xiphilinus prodidit. Suetonius in vit. inter butyphie (forticidiorum) apparatum, ait, primam posuisse barbam Claud. Neronem, conditamq; auream in pyxidem, pretiosissimisq; margaritis adornatam, Jovi Capitolino consecrassæ. Signum Veneris marmoreum adjectum. Arbitr̄ notavit in Satyricis. Ponebant seriūs, interdum citius, plerumq; sub ætatis annum XXI. Macrobius in Scipion. somnio, ter septenarium requiri ad radendam barbam, numerum, affirmat. Cæsar interim Caligula XX. ponebat anno; XXV. demum Octavianus. Hadrianus autem aluit promissam, ut faciei vulnera congeret, referente Spartiano, in ejusdem vita. Erant etiam (ut Censorinus i. de natal. die scribit,) qui, pro bona corporis valetudine

dine pascebant crinem Dio sacrum. Singulare pariter re-
censet hoc Josephus Laurentius, Lucensis Italus, Polymath.
l. 2. dissert. 6. comam à peregrinantibus & barbam Deo ali-
cui consecratam. Flaccus sanè cecinit in Argonautic. l. 1.

Tectus & Eurytion servato colla capillo;

Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras.

Differentiæ id intererat, ut primum crinem Æsculapiο vo-
verent masculi, aut Bacchο, primam autem barbam Curo-
trophο Phæbo. Hinc Poeta:

Ille genas Phæbo, crinem is pascebat Bacchο.

Interdum & Penatibus sacrabant, veluti Capitolin. Jovi
Cæsarum portentum, Nero.

§. VII. Ad Forum recte referas, civilem ob respectum,
Barbæ jura hæc (1) contactum barbæ in pangendo fædere
paceq; sancienda. Ritum hunc & docte & prolixiusculè
Vir Summus, verusq; Polyhistor, Bartbius in Adversarior.
lib. 51. c. 7. exposuit. Barba apud plures gentes magna fuit
veneratio, magna item religio. Apud Gothos & Francos ve-
teres, qui in fædera arctiora & durabiliora convenire vel-
lent, veluti pignore sacro interveniente, barbam alter alle-
rius tangebat. De duobus Regibus, Francorum Hlodovæo,
& Gotorum Alarico, qui Tolosæ sedem habuit, post multa
prælia, qvæ invicem gesserunt, intercedentibus Legatis,
cum pacem inire cœpissent, convénit, ut Alarius barbam
Hlodovæi tangeret, patrinus hinc effectus, perpetuam ad in-
vicem servarent pacem: ut Rhapsodus & Chronologus
Collector, lib. 3. ex Idatio, ut præfert titulus, recenset. (2)
In adoptionis ritu celebrando. Adoptandus etiam ab Ala-
rico Hlodovæus barbam Regis tetigit. Sic enim Aimoynus in
Historiar. lib. 1. de Francor. gest. c. 20. Miserat legatum
Hlodovæus, nomine Paternum, ad Alaricum, tum Reg. Go-
thorum; ut, quæ pacis essent, cum eo tractaret: & Alarius,

juxta morem antiquorum, barbam Hlodovae tangens, adoptivus ei fieret pater. Mos antiquos audit, tangere hoc modo barbam. Franci veteres, sub primis Regibus, i. e. Genebaudo, Esatecho, Asarico, Malaricho Mellobaudo, Genebaldo, Theodemiro, Marcomiro & Sunogn, diu ante Pharamundi tempora vocabant actum hunc Suonen & Sonen i. e. svaviari, expiari, söhnen / versöhnen / aufsöhnen. Vid. eò Joh. Isac. Ponan. Origin. Francic. I. 3. c. 7. & l. 4.

§. VIII. Res quidem estridicula, sed vera tamen, barbam (3.) ius oppignorationi etiam dedisse. Apud barbaras Orientales gentes quanti semper estimata barba fuerit, exemplis infra adducendis ostendemus. Possis inde hoc cognoscere, quod pro omnium pretiosissimo cimelio pignori opposita sit barba. Memoratu dignum id, quod Jacobus retulit à Vitriaco, c. LXXV. Hist. Oriental. (qui Cardinalis & Episcopus Tusculanus floruit A. 1239.) Cum Comes, inquit Edessanus, Baldinus, more Orientalium barbam nutritisset, eò, quod filiam Ducas nobilis, Armeni natione, sed Græci fide, nomine Gabrielis, in uxorem duxisset, ut à socero suo divite, ipse pauper, posset extorquere pecuniam, dixit ei, quod necessitate coactus, barbam suam, pro magna summa pecunia quibusdam creditoribus suis obligasset. At ille dolens, & admirans valde, & opprobrium sempiternum filie sue, & generis sui, metuens extare, Triginta millia Bisantiorum bac conditione dedit illi, quod de cetero nullâ paupertate competente, nullo casu contingente, barbam suam præsumeret obligare. Inter alia Taubmanni olim nostri facta lepidissima, & hoc refertur, quod cum Saxon. Electore Sereniss. Christiano II. de pecuniæ insigni summa collusurus, ære tamen destitutus, barbam estimari suam aleæ submiserit, & amiserit.

§. IX. Ad

§. IX. Ad seria hoc autem pertinet *jus Barba* (4.) in suscep*tis votis actibusq; obligandi.* Perqvām familiare fuerat Germanis priscis, oris habitum votivum observasse de *Civili, Batavo Hist. 4. 61. 1.* Tacitus appellans votum quidem barbarum, recenset, qvōd post capti*adversus Romanos arma, proprium rutilatumque crinem, patratā demum cede legionum deposuerit!* De *Langobardor. gestis l. 3. c. 7.* Paulus Warnefridas retulit: *Sex millia quoq; Saxonum, qui bello superfuerant, se devoverunt; nec barbam, nec capillos incisuros, nisi se de Svevis hostibus ulciserentur.* Conf. & Gregor. *Turonens. lib. 5. c. 15.* De *Francis veteribus Sidonius Apollinaris geminum in more illis positum fuisse, prodidit memoriaz; quam in rem consule Pontan. lib. 6.* Orig. *Franc. c. 18.* ubi *Bellomerus Mummolo Francorum deditus, per omnia exercituum castra tractus legitur, cæsarieq; ac evulsā barbā, ignominiosē spoliatus.*

§. X. Mirum tamen est, antiquos modò in mœsti*tiæ & vindictæ, modò in latitiæ affectu barbam capillumq;* rasitasse nunc, nunc summisisse. Hicve ritus vel ad votum evaluerat, vel ad miseriæ, & luctus publici significati*onem exprimendam.* Quis obtinuerit respectus ap. (*Cæsarem*) *Suetonius in vit. c. 67.* refert: *Diligebat usq; adeo (militem) ut auditâ clade Titurianâ, harbam capillumq;* summiserit: nec ante dempererit, qvām vindicasset. Gentium aliarum homines in mœrore aliquo, vel indignatione, barbam capillumque posuerunt. Contrarium Romanis institutum placuit. In luctu id decentius illis visum, quando alienius à *Romanis erat, barbam alere.* Sic cùm *Augustus Variana cladi accepisset nuntium, summisit capilliu*m & barbam, testimonio *Tranquilli pariter, in vit. c. 23.* ~~Apud~~ *Cattos (Germanorum quondam nobilissimos) in consensu memorat vertisse Tacitus, in moribus illorum,* *ut pri.*

ut primum adoleverint, crinem barbamq; summittere, nec, nisi hoste caso, exuere votivum obligatumq; virtutioris habitum. Super sanguinem & spolia revelant frontem. --- Ignavis & imbellibus manet squalor. Squalor nempe erat capillitium intonsum, male pexum, horridum barbitium ac obsylvescens. Doloris, nec vindictæ, signum erat in *Caligula*, barbæ capilliq; ob *Drusillo* obitum, prolixitas, *Svet.* c. 24. *Frontinus*. autor, l. 4. *Stratag.* c. 5. *Varronem* tradit, à *Cannensi* clade semper cum barbam capillitiumq; summisse.

§. XI. Hinc apparet (5) in privato publicoque luctu barbam apud hos summissam esse, apud alios derasam. De priori modo constitit; conferri eò poterunt exempla plura ap. *Liv.* l. 6. *M. Manlii Capitolini* conf. *Liv.* 44, c. 19. ubi Legati *Alexandrini* sordidati promissiore capillitio & barbâ qviritantur & ap. *Virgil.* 3. *Æn.* v. 593. dirâ squalidus illuvie supplexq; miserando cultu *Achamenides*, immissa barbâ dicitur apparuisse. Ubi per immisam intelligitur prolixa & neglecta, & notari error debet, quem *Marcellus Donatus*, *Ponz.* *Corn.* ad *Suetonii Cesar.* v. 76, dilucidation. hactenus commisit, dum ex *Non. Marcello* docuit, Historicum *Sisennam* complures menses barbâ immissa, capillo tonso, lugubri vestitu, populum vicatim, unâ cum liberis, circumvisse flentem, ait. Qualia ex *Sisenna*, sed non de eodem *Nonius* affirmat, *Plinius junior* Epist. 27. l. 7. horibile apparens spectrum, macie confectum senem, promissa barbâ squalidum commemorans, ostendit, *Romæ* possum in more, ut summitterent capillum rei criminis. Contrarius tonsuræ ritus extitit *Ebrais* pariter, ac *Grecis*, ad gravissimi expressionem luctus. Ne de *Jobo*, c. I. v. ult. adjiciamus aliquid, ex *Ezai* c. 15. 2. *Moab* ululabit, dum in omnium capitibus calvium, & omnis barba rasa. Conf. *Jerem.*

Jerem. 48. 37. Ap. eund. c. 41. 5. De Sichem, Silo, & Samaria, Viri LXXX barbam rasi, scissis vestibus plangentes veniunt. Scribarum princeps Esdra de seipso, c. 9, 3. Scidi vestimentum meum & pallium, & depilavi capillitum, & barbam meam evelli, & sedi mærens.

§. XII. Populorum antiquissimi Ægyptii, addicti superstitionibus præ ceteris, ac Scythia, qui que ab his orti sunt, rasuram capit is & barbae coluerunt in feralibus. Plutarchus libro, de Osiride ac Iside, familiam mox totam radi solitam fuisse asserit, si canis etiam acceptior in domo mortuus fuisset. Eadem inculcat Diodorus Siculus Hist. l. i. Καὶ καθ' ἦν μὲν οἰνίαν ἐυρεθῆ πύων τε τελευτικῶς, ξυρῶνται πάντας οἱ κατ' οἴνον ὄντες ὄλον τὸ σῶμα, ηγῆ πτιῆνται πάντας. Totum, ait, Corpus rasum. Itaque non solum caput atque genæ, sed & supercilia, & loca reverentia inspectionem. Ac de superciliis Artemidorus lib. I. c. 27. τὰς Ὀρέιας nominat: Mos vetus, inquietus, in luctu supercilia nudari. Disertissimè Ambrosius confirmat lib. 6. Epist. 36. nec non Theodoretus, quæstionib. in Devteron. c. IV. adde Jul. quoque Firmic. lib. de error Religioni profanar. Etsi etenim Herodotus, 2. lib. in Euterp. stare videatur pro contraria sententia; Kirchmannus tamen eam studuit cum aliis Historicis conciliare, lib. 2. de funer. Rom. c. 14. Idem inter plura istiusmodi exempla Persas quoque numerat rectissimè, non homines duntaxat, sed & eqvos & jumentato-
tondisse in solenni luctu. Obitum Germanicitam impotenter barbarorum Regulos luxisse memorat Suetonius, in Caligul. ut posuisse barbam asserat, in luctu tanto. Nummus elegans & rarus à Rubenio, in re vest. huc spectans exhibetur.

§. XIII. Post devictos Medos Persasq; Alexander M. mores atq; habitum induerat illorum; mortem igitur He-

D

p̄se.

phæstionis amicissimi, tām tulērat immodecē, ut luctus gra-
tiā (Plutarchi verba sunt, in vita Alex.) equorum mislorum.
q̄e omnium tonderi jubar̄ juss̄erit, & tibiarum Musicesq; u-
sum inhibuerit tantisper, dura oraculum allatum ab Ham-
mone, sacrificia Hephaestioni ac honores veluti Heroi offerren-
tur, imperasset. Conf. & in var. hist. lib. 7. Ælian. c. 8. Si-
mile de Persis factum retulit Herodotus in Musa IX. seu
Calliop. de Massilio insigni duce, ab Atheniensibus occiso;
quem Mardonii mandato, Persæ adeò luxerunt, ut seipsoſ,
& equos, & jumenta omnia totonderint. Antiquiores
Græcos pariter hunc obſervasse ritum, ut in funeribus He-
trophum & celebrium Virorum ponerent capillos, Dictys pro-
didit Cretensis, lib. 5. de bell. Trojan. circa fin. in Ajaxis fu-
nere per triduum suscepto, Reges cunctos, apud tumulum,
depoſuisse comam. Apud Statium, Thebaid. l. 6. Lycurgus
in Archemori filii funere comam legitur & barbam toton-
diffe. Conf. in eod. lib. aliud exemplum, vers. 173. atque
eò @auuatis Barthii animadversiones. Multa ex Homero
& Virgilio de Græcis; de Romanis ex Ovidio, Propert. Catul-
lo, Seneca Philosopho, & Tragico; id genus alia enumerat
Marcellus Donatus ad Svet. Cæs. c. 67. Add. & Briffon. l. 2.
de Regn. Pers.

§. XIV. Necdum quicquam adhuc commentati fu-
mus (6) de peculiari jure barbae, in jurisjurandi formula,
& confirmanda veritate. Saxones, ut olim veteres Ger-
mani, barbā rasā frontem revelabant, relicto ignavis ac
imbellibus (ut Taciti utamur verbis, de Germ. moribus,) squalore, mystaces tantum promittebant. Hinc, cūm Otto
M. Imperator postea prolixam, contramorem veterem,
nutriret barbam, insolens agnoscit factum Witichindus lib.
I. Annal, sed magnum barbis magnis inde premium acces-
sit; qvōd Cyprianus referente, Imperator ipsem̄ in ve-
nera-

neratione adēd haberet barbam suam, ut per hanc juramen-
tum etiam conciperet, diceretq;. A quo licet fuerit recessum
more, inter Viros principes, aetate Friderici I. cūm
prolixioris pili admodūm squalorem fastidirent, teste Ra-
devico, lib. 2. c. 77. Aures vix superjacentibus operiuntur
crinibus, tonsore, pro reverentia Imperii, pilos capitis, &
genarum assiduā succisione decurtant̄. Cūmq; pluri-
mi ex sacro ordine submittere solerent barbam; ut, illa
oris hispidi caligine gravitatem aliquam sanctitatemq; ve-
mererentur, decreto cautum est, ne barbam alere amplius
Equitibus Teutonicis fas esset; Polydoro Vergilio, post
Chronicon Borussic, commemorante. Per tonsuram, s. co-
ronam clericalem, olim quoque jurabatur; Augustino teste,
Vid. eò Ziegler. dissert. de Tonsur. Cleric. §. 8. ubi ridicula
aliquot detonsæ barbæ pariter & comæ retulit in seqq. §. 35.
& 36. Hodieq; juramenti sanctitas per barbam propriam, aut
patris, Sultaniq; caput confirmatur, ap. Turcas; observante
Eduard. Brouvnio lib. I. Itin. Orient. c. 22. conf. & Tavernier,
in Itiner. & Mandeslov. in Indic. cūm commorarentur Agræ.
Inde barba ap. Stat. Sylvar. 2. dicitur jurata; quam parentes
vel alumni puerorum à Fortuna flagitaverant barbatæ.

O ubi ventura spes non longinqua juventæ,
Atq; genis optatus honos jurataq; barba!

Fallor? an Hispanis hodieq; ue sitatum est, per propriam
jurare barbam?

§. XV. Quid verò tribuendum juramento sit, per
barbam factō? si quæratur, respondemus: Aliud divi-
num, aliud humanum, idq; vel nāt̄ ἀνθρώποv, vel nāt̄ α-
λήθεαv, judicium de juramento tali esse. Ex decisione
Christi, Matth. 5, 34. Nec jurandum est per cœlum, nec
per terram, nec per caput; cuius pars est capillitum & bar-
ba. Sermo autem vester ita, vel non sit. v. 37. Justissimè

*Justinianus Imp. illum, qui per caput Dei, aut capillum
jurat, ultimo suppicio afficiendum statuit. Latinè ita
reddidit Julianus Patritius Novell. Constit. 21. Si quis per
capillum Dei, vel caput juraverit, officio Praefecti Urbis ult
timos suppicio subjiciatur. Jurabant, pejerabant, non per
genium duntaxat Principis, Romani infideles, sed & per Jo
vis genium. Minnt. Felix autor in Octav. fuisse tutius, per
Jovis pejerare genium, quam Regis. Pejerantes per Deos,
non puniebantur jure civili: contrà si quis per Imperato
rem pejerasset, fustibus castigabatur. Testis Harmenopu
lus in promptuar. Jur. civ. l. 7. tit. 1. Prolixius adduxit lo
cum Geverbart. Elmenhorst. in Comment. ad Min. Felic.
cui adde Lips. ad Annal. Tac. l. 1. Christianos veteres juras
se memorat Tertullianus per salutem Principis, augustio
rem Geniis omnibus; non improbante Grotio, de J. B. &
P. l. 2. c. 13. qui & Josephum, per salutem Pharaonis statuit
jurasse, & per Eliae vitam, Elisaum. Temerè induci nos
non patimur accedere, per Genium Principis jurasse veros
& constantes Christianos. Vid. Desid. Herald. in Apologet.
Tertull. p. 125. Deposuissent enim sacramentum opidò i
dololatricum, per Genium jurando Principis, participem
divinitatis, vindicemq; fraudis atque occultorum. Adi
Jerem. Setser. de Juram. l. 1. c. 15. n. 35. Dn. D. Dannbaue
rus in Colleg. Decalog. n. 501. seq. censet, obligare juramen
ta istiusmodi illicita finaliter, sed non formaliter; quan
doquidem per ultimam analysin, ex animo jurantis, ferun
tur in Deum. Ut si Turca per Alcoranum juret; non Alco
ranus obligat jurantem, sed punit Dominus fallentem.
Qualis fuerit Josephi atque Eliae contestatio adjuratoria?
ad loca isthæc Senior Waltberus docuit in Harm. Bibl. &
ad Grot. cit. libri cap. JCtiss. Zieglerus. Juramentum nem
pe præstitum per deos falsos, sicuti verum juramentum
non*

non est; sic nec verè obligat. Potest obligare tamen enim, à quo proficiscitur, ex conscientia erronea. Et studiosè distinguendum juramentum est illicitum, à juramento aliquo, de re illicita. Sic juramentum temerarium, aut prodigè promissorum, si dolo metuē sit extortum, est illicitum à vitiosâ qualitate eisdem; sed tamen validum. De re illicita, prohibita divinis humanisq; legibus, invalidum.

§. XVI. Mos est abominabilis, adh̄bitus à *Deuterio*, Episcopo *Arriano*, qui, quem baptizare hominem debebat, barbam fonte sacro lavit, verbis additis: *Baptizo te barba, in nomine Patris, per Filium, in Spir.* S. statim igitur disparuisse aquam, *Paulus retulit Diaconus in Hist. miscell. lib. 15. c. 9.* Viderint, quām longè absint, qui *Campanas* quoque, nomine imposito, baptizant. Turpis etiam is mos, corraderet à barbis rasitandis nummos. Ad cogendum æs, & expilando subjectorum loculos, gens nulla *Gallis* est ingeniosior. Nī rasus penè ordo Clericorum omnis esset, totum augurarer brevi fore depilem, à Gallicis inventinibus. Tale institutum fuerat *Francisci I.* cūm, ut pecunias à sacrificulis faciliū extorquere posset, *barbas omnibus Ecclesiasticis abradi jussit*; ingenti ergo redemerunt barbas pretio. Pro Sacerdotum barbis loquitur *Oratio Valeriani & Pierii*, vid. *Camerar. Hor. Subc. Cent. 3. c. 96.* Mos intolerabilis, & penitus infamis apud gentes quasdam Orientis maximè, *Sinenses*, (qui cum vita pari ambulare passu barbam suam estimant,) vel radere, vel vellicare illam. Dictum est de ignominia radendi, evellendi autem barbam, & in vito resecandi, amplius constabit. Author *Ulmus* asserit de Barb. sect. 3, cap. 3. *Viri nomine habitum indignum illum olim, cui judices evulsionem barbe irrogassent*; quando nempe impotentiam virilem

sem tali exprobrare vellent. Pererius huc respicit 2. Sat.

Iccircò stolidam præbet tibi vellere barbam

Juppiter.

Viri boni & veracis etiam non esse statuebant, superbire barbā, & mentiri tamen. Inde *Phocion Albeniensis* (ut in vita ejus prodidit *Plutarch.*) barbam *Alcibiadis* prolixiorēm tangens, quod adulabundus grata diceret in vulgus; *hec insignia*, inquit, *boni Viri te deponere oportuisset*, priusquam mentireris. Sic *Venedi Laitici*, *Dithmaro* teste, iugaturi radere barbam assolebant; tamen perfidi.

§. XVII. Speciatim de *Sinensibus* tenendum, quod *Martinus Martinii*, sacerdos Ord. *Ignatiani*, diu apud eos conversatus, refert de invasione *Tartarorum* in Imperium *Sinense*, ac in *Sinico Atlante*: Extrema passi omnia *Sinenses* ante seculi dimidium à *Tartaris* Orientalibus, majori patientiā tulere, quam cùm ad rationem capillitii ac barbæ cogerentur. Actos tūm in rabiem fuisse, *Sabrius* & *Neuhof* in Itinerariis testantur suis. Sed nec tangi alienā manu, multò minus vellicari permittebant, circa ignominiae infamiaeque notam. Fatui hominis ac *Babæ* alicujus, stolidissimiique hominis esse rati, barbam suam petulantibus ludibrio exponere vellendam; si non possis non effugere. Familiare *Græcis* quoque erat & *Latinis*, ut, illudere queis vellent, barbam illis vellicarent. *Dionysius*, *Sicilia* & *Tyrannus* diis barbam legitur vulsisse atque detraxisse; quando dictis jocularibusque factis sacrilegia prosequeretur sua; *Casaubonus* docuit in Commentar. ad *Pers. Satyr.* 2. p. 194. *Stoicis Philosophis* quibusdam illudentes pueri ac petulanties, vellicabant barbam; patientiam fatigaturi & avulso*nō* talium. De *Papyrii Rom. senis barba*, *Galli* alicujus levitate tacta constitit. De poena expilatæ barbæ, quin & comæ, textus loquitur *Fendal.* 2, 27. Si quis aliquem cœperit,

perit, crines ejus aut barbam expilaverit: X. libras ei, cui
injuria illata esse videtur, per compositionem impendat, &
judici XX. libras persolvat. Conf. Accursii marginal. not.
ad tit. ff. de damno infecto; & de expilat. barb. Saubertum
in Sacrific. c. 10. p. 239.

§. XVIII. Privilegium auctoritatis aut spectaculi (di-
xisse ferē spectabilitatis) quæsiverunt homines non tan-
tum barbari, insigniter barbati, sed & Aulici, magniq; Viri
alii. Vidi, ait Georgius Marggravius, 8. lib. de indigenis
Brasilie, c. 4. f. 268.) multos Æthiopes senes, barba magna
& cana canisq; capit is capillis. Lepidum spectaculum incu-
te nigra! Testimonii Gasparis Schotti lib. 3. mirabilem
Naturæ ac Artis, c. 23. §. 2. apud Chinenses in veneratione
sunt, qui longas latasq; circumferunt barbas. Hoc scien-
tes Europæi, maximè qui Christi Evangelii deprædicandi
causâ, ad remotissimas gentes navigant, quām longissi-
mam possunt, enutriunt barbam. Horum duos è China
reduces vidi Romæ, P. Martinum Martinium, Tridentinum,
& P. Michaelem Boymum, Polonum; quorum uterque, quo-
niam idem iter remetiri cogitabant, (& vero etiam remen-
si sunt feliciter,) non sine cura longissimas suas apud nos
quoque nutriebant barbas. Idem alibi, lib. 3. c. 34. §. 1. ex
Historia monstror. Aldrovandi retulit: Vidisse le mulie-
rem exteram, feraci capillorum capite adeò, ut crines ex-
plicati pertingerent ad terram usque. Ideò ad quæstum
peregrinabatur, dum crines explicando, magna cum admi-
ratione se spectandam exhibebat. De Johanne Staininge-
ro, Pranoviensi Augustano, D. Christoph. Ludov. Dietberrus,
Ictus & Advocatus Noricus recenset inter alia, de barbis,
aëgiouru mīrū, eundem aluisse barbam, 3 $\frac{1}{4}$ ulnar. brevio-
rum longam; quæ, post mortem ejus resecta, clinodij in-
star affervata fuerit. Prolixiorem barbam aluisse Equites

ex

QK
TH
198

ex Ordine Teutonic. Limneus docuit in J. P. lib. 6. c. 2. n. 58.
prærogativæ gratiâ nimirum. Cygnæ Senatorum privile-
gium, concessum ab Henrico III. Imperatore, requirebat,
ut mystacem alerent, sed sine capillitio. Autor est Calvisius,
Rom. Pontifici Polonos promisisse, se non ultra aures alitu-
ros capillitum.

§. XIX. Singularia & curiosa quædam addi possent; si va-
caret amplius. E. g. (1) de Mulieribus barbatis. Sed eò con-
sulatur Aldrovandus c. 1 de Monstris, f. 213, edit. Bonon. & in
Thavmatolog. Jonston. class. 10. c. 7. art 6. Ipse ego (scribit
Schottus 3. Mirabilium c. 32. §. 2.) vidi in Sicilia mulierem, que
barbam sat longam ac densam ostentabat; nisi eam identidem
præscinderet. De fœminis barbatis multa etiam Zeiller 9 cent.
4. qvæst. 6; 4. (2) de præmaturè barbescientibus. Sic Ludovicus
Vladislai filius, Hungariae infelix, contra Solymannum, Rex,
natus A. 1506. Kalendis Julii, adolescentulus novennis, fa-
etus vesticeps, prolixiore barbâ. Præcipiti Natura fato nihil
non anticipaverat, adolescentiam, virilitatem, barbam, nu-
ptias, & canitatem. Vid. Frider. Luce in Silesie Curios. part. 1.
tit 6. p. 135. Sed citò perire, quod citò factum. Nanus aliquis
ex utero materno prodiit pubetenùs cum pilis, ætatis anno
septimo barbatus; ap. Nieremberg. Hist. Nat. l. 5. c. 16. Qualis
fuerit Esau? exprimit S. S. Gen. 25. (3) De barba Caroli M. que
qualis g̃ statuenda? Philoponemate exposuit peculiari Dn.
Freherus. Summus Vir, Reverendissimus Luccensis Abbas, DN.
Gerbardus, Incomparabilis numarii Musei veteris & novissimi,
possessor, exaratis, ante hoc bienniū, literis sic informavit nos:
Quæ vera fuerit Caroli M. barba, id verò scire te fateor juxta cum i-
gnarissimis. Hub. Golzius in Historic. relatione p. 219. barbam nobis
Carolinam exhibet oppidò mirabilem & bifurcatam, & in caudam Dra-
conis tantum non desinentem. Longè aliter videtur Dn. P. Mabillonio,
barbam assignanti Carolo prolixam & decorā satis; forte contranum-
morum fidēm. — Tu si quid novisti rectius istis,
Candidus imperti; Si non, his utere mecum.
S. D. G,

1077
11.5

